

VIGILÀNCIA 02

UNA ANÀLISI DE
DADES SOBRE LES
IDENTIFICACIONS PER
PERFIL ÈTNIC-RACIAL

PAREU **DE**
PARAR-ME

VIGILÀNCIA 02. UNA ANÀLISI DE DADES SOBRE LES IDENTIFICACIONS PER PERFIL ÈTNIC-RACIAL

Autoria: SOS Racisme Catalunya i projecte Pareu de Parar-me

Coordinació: Kaire Ba Dejuan i Larissa Saud

Equip de redacció: Kaire Ba Dejuan, Úrsula Ruiz i Larissa Saud

Anàlisi de dades: Tomás Guaresti

Equip col·laborador: Paula Rossi, Úrsula Ruiz

Fotografies: Fotomovimiento www.fotomovimiento.org

Disseny i maquetació: Elisabeth Garcia

Agraïments: Paula Rossi, Marilda Sueiras, Jennifer Molina, Úrsula Ruiz, Bruno Maestro, Anna Altès, Olga Gallego Larissa Saud i Cheikh Drame

Amb la col·laboració de:

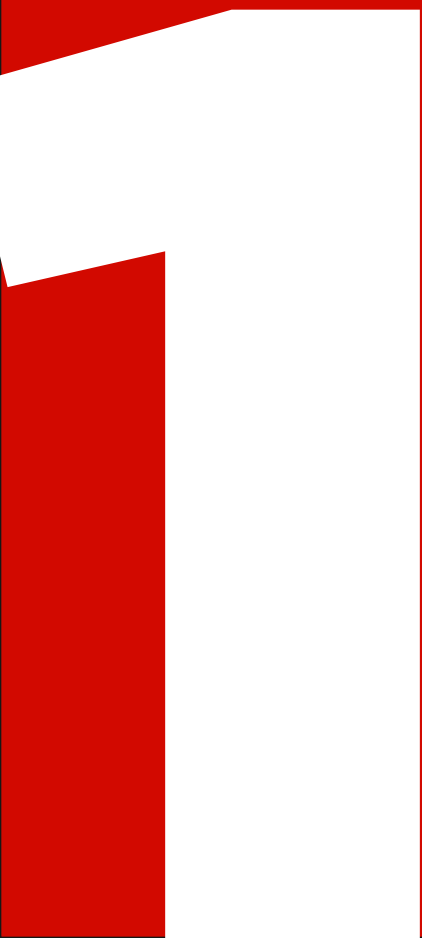

OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

INDEX

1. Introducció	pàg.04
2. Context	pàg.06
2.1 Què és la perfilació racial?	pàg.07
2.2 Dades d'abús policial segons el Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme (SAiD)	pàg.08
2.3 En quines condicions té lloc?	pàg.08
3. Marc legal espanyol	pàg.10
3.1. La regulació de les parades i identificacions policials	pàg.11
3.2. Límits a la potestat de parar i identificar	pàg.12
3.3. Els drets de la ciutadania durant una identificació policial	pàg.13
3.4. Les parades per perfilació racial	pàg.14
3.5. La prohibició de les parades i identificacions per perfil racial	pàg.14
3.6. La inversió de la càrrega de la prova	pàg.15
4. Dos casos pràctics de litigis estratègics realitzats per SOS Racisme	pàg.18
4.1 Zeshan Muhammad	pàg.19
4.2 Mahbubur Abbas	pàg.20
5. Exemples de bones pràctiques	pàg.22
5.1 Proyecto STEPS	pàg.23
5.2 Stop Watch	pàg.23
5.3 Aplicació de Pareu de parar-me	pàg.24
6. Metodologia	pàg.26
6.1 Dades públiques	pàg.27
6.2 Sol·licitud i recepció	pàg.27
6.3 Mètode d'anàlisi	pàg.28
7. Resultats	pàg.30
7.1. Dades generals i ràtio de desproporcionalitat 2021	pàg.31
7.2 Dades de les Àrees Bàsiques Policials	pàg.32
7.2.1 Dades de l'Àrea Bàsica Policial de Ciutat Vella	pàg.32
7.2.2 Dades de l'Àrea Bàsica Policial de Sants-Montjuïc	pàg.34
7.2.3 Dades de l'Àrea Bàsica Policial de Eixample	pàg.36
7.2.4 Dades de l'Àrea Bàsica Policial de Hospitalet	pàg.38
7.2.5 Dades de l'Àrea Bàsica Policial de Tarragonès	pàg.40
7.2.6 Dades de l'Àrea Bàsica Policial de Segrià-Garrigues-Pla Urgell	pàg.42
7.2.7 Dades de l'Àrea Bàsica Policial de El Gironès-Pla de l'Estany ...	pàg.44
7.3 Percentatge d'augment	pàg.46
7.4 Dades de detencions per anys	pàg.50
8. Conclusions i consideracions finals	pàg.52

INTRODUCCIÓ

El **perfil racial** és un criteri normalitzat en la pràctica policial del control identitari, en què es demana la documentació a persones en base a la seva raça o ètnia i no pel fet d'haver comès alguna falta administrativa, alguna acció delictiva i/o tenir-ne sospites raonables. Actualment, i en base a diversos informes publicats a Espanya, entre els quals s'inclou el nostre, podem sostenir, amb fonaments, que en el territori espanyol s'identifica desproporcionadament les comunitats no blanques, criminalitzant-les i exposant-les a situacions de risc.

Múltiples organitzacions internacionals han assenyalat l'ús de perfils ètnics com una acció que vulnera drets i han fet recomanacions perquè els estats prenguin mesures en contra d'aquesta pràctica. Un exemple seria el de l'Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, la qual ha afirmat que l'elaboració de perfils ètnics i racials constitueix una *“discriminació directa per motius de raça o d'origen ètnic”* i que, per tant, és il·legal. El Tribunal Europeu de Drets Humans també va reconèixer que l'ús del perfil ètnic i racial pot portar a un racisme institucionalitzat. També ho ha indicat el Comitè de Drets Humans de les Nacions Unides, el Comitè per a l'Eliminació de la Discriminació Racial de les Nacions Unides i la Comissió Europea contra el Racisme, entre d'altres.

L'any 2018 a SOS Racisme Catalunya vam publicar un informe anomenat **“L'aparença no és motiu”** en què analitzàvem les dades d'identificacions cedides pels Mossos d'Esquadra. A través d'aquest informe també fèiem públiques tres petites investigacions, dutes a terme per la mateixa entitat, i una entrevista. Aquest informe es publicava com a resultat de la necessitat de generar una campanya específica en contra d'aquesta manifestació de racisme institucional basada en el control policial i sostinguda pel model securitari en què vivim actualment, el qual protegeix unes persones a costa de la persecució, la criminalització i l'empresonament massiva d'unes altres.

Aquest any hem considerat necessària la publicació d'un segon informe que ens permeti donar continuïtat al primer, publicat el 2018. Per aquest motiu, hem tornat a sol·licitar les dades necessàries a través de la plataforma de transparència de la Generalitat de Catalunya. Aquest informe ens permet seguir demostrant que les identificacions policials responen a un biaix discriminatori en funció dels perfils ètnics i racials i l'”**aparença d'estranger**” dels ciutadans, criteri segregatiu que va en augment. Les dades presentades en l'informe actual esdevenen una eina per entendre que l'ús de perfils ètnics i racials són una realitat vigent en què les institucions i l'administració tenen l'obligació d'intervenir amb urgència.

CONTEXT

2.1

QUÈ ÉS LA PERFILACIÓ RACIAL?

Per entendre què són les identificacions per perfil racial cal que, en primer lloc, entenguem què són les identificacions policials i sota quines condicions poden tenir lloc d'acord amb la legalitat. Les identificacions policials són una pràctica de control d'identitat en què hi ha una interacció concreta entre la policia i un membre de la ciutadania en la qual la figura d'autoritat obliga la persona ciutadana a aturar-se i ensenyar-li la seva documentació.

D'acord amb la **Llei orgànica 4/2015**¹, aquest protocol serà legal sempre que:

- 1) existeixin indicis que la persona identificada ha pogut cometre una infracció.
- 2) en atenció a les circumstàncies concurrents, es consideri raonablement necessari que la persona a qui s'està identificant acrediti la seva identitat per a prevenir la comissió d'un delicte.

Segons la mateixa llei, els agents podran demanar la documentació sempre a efectes de “*la prevenció delictiva, així com per a la sanció d'infraccions penals i administratives*” i sempre amb l'obligació de respectar “*estrictament els principis de proporcionalitat, igualtat de tracte i no discriminació per raó de naixement, nacionalitat, origen racial o ètnic, sexe, religió o creences, edat, discapacitat, orientació o identitat sexual, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social*”.²

En termes pràctics i legals, podríem dir que les identificacions per perfil racial tenen lloc quan la policia identifica persones d'una comunitat racialitzada no blanca, fora del marc de la legalitat esmentada més amunt, és a dir, quan les identificacions es duen a terme de manera arbitrària, sense respectar els dos principals motius esmentats en la Llei orgànica 4/2015 pels quals es pot identificar una persona, i ho fan, a més, de manera imparcial i discriminatòria.³

La definició de perfilació racial, però, no pot limitar-se a un paradigma legal, sinó que s'ha d'entendre com el resultat d'un procés històric i polític per al qual la policia, en tant que organisme, ha tingut un paper fonamental com a eina de l'estat. Podríem dir que quan les identificacions policials tenen lloc dins d'aquest marc de suposada il·legalitat (ja que no responen a les lleis), la pràctica deriva d'una situació de racisme estructural a través de la qual la policia, com a organisme, té un precedent històric en el qual les seves funcions principals han sigut la persecució i empresonament massius de les persones de comunitats racialitzades no blanques. Els models policials tenen un vincle molt estret amb els dispositius formals de la violència colonial i amb el racisme institucional. “L'activitat policial, les seves funcions i la relació que estableix amb les comunitats musulmanes, forma part d'una perspectiva d'impartició de la justícia, de configuració d'allò que és legal, en la qual el subjecte racialitzat ocupa un lloc especial i el marcador racial compleix un rol determinant en la sobre-representació del subjecte i del delicte i de la inseguretat”.⁴

¹ Llei orgànica 4/2015, del 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana BOE núm. 77, del 31 de març de 2015.

² Es recull en la Llei orgànica 4/2015, del 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana BOE núm. 77, del 31 de març de 2015 i també en la Llei orgànica 2/1986, del 13 de març, de forces i cossos de seguretat BOE 63, del 14 de març de 1986.

³ Aquests principis es recullen en la Llei orgànica 4/2015, així com en les lleis dels diferents cossos de seguretat públics: Llei orgànica 2/1986 sobre les forces i cossos de seguretat, la Llei 10/1994 sobre els drets i obligacions dels Mossos d'Esquadra i el Reial decret 484/1987 sobre els drets i obligacions dels agents del Cos Nacional de Policia.

⁴ Salma Amzian. (2021). Islamofòbia institucional i securitització. Anàlisi de l'impacte i l'expansió del paradigma securitari antiterrorista en l'àmbit espanyol. Recuperat de: <https://sosracisme.org/informe-islamofobia-institucional-i-securitizacio>

Així, doncs, podríem afirmar que la perfilació racial és una practica policial molt normalitzada que té lloc quan la institució policial sobre-identifica i, per tant, criminalitza les comunitats racialitzades no blanques. Aquesta pràctica policial té lloc generalment en societats en què persones blanques conviuen amb comunitats d'altres ètnies i orígens, sempre entenent el col·lectiu de persones blanques com a hegemònic.

És important remarcar que la perfilació racial no es pot entendre únicament a efectes de conducta individual dels agents de policia, sinó que s'ha d'analitzar a escala de conducta col·lectiva de l'organisme policial. Això significa que, en primer lloc, com hem afirmat més amunt, la policia és el resultat d'un procés històric per al qual ha esdevingut una eina principal de persecució de les comunitats racialitzades no blanques, així com de les comunitats marginals de les societats, independentment dels sentiments i conviccions de les persones individuals que conformen l'organisme.

En segon lloc, a pesar que les dades i estudis produïts per nombrosos organismes internacionals, independents o institucionals, confirmen que hi ha una sobre-identificació i persecució de les comunitats racialitzades no blanques, la institució policial no desenvolupa estratègies específiques per a erradicar aquestes dinàmiques, fet que significa que hi ha validació, així com promoció, de tals conductes discriminatòries i racistes per part del mateix organisme.

2.2 DADES D'ABÚS POLICIAL SEGONS EL SERVEI D'ATENCIÓ I DENÚNCIA DE SOS RACISME (SAID)

Si analitzem les tipologies de l'últim informe publicat per SOS Racisme, **“Invisibles. L'estat del racisme a Catalunya”**, veiem que el 19% dels casos nous arribats al Servei d'Atenció i Denúncia el 2021 corresponen a abusos i agressions de la policia. L'informe mostra que l'any 2021 els casos d'abús i agressions policials són, de nou (igual que la majoria dels anys), una de les tipologies de denúncia més nombrosa, situació que s'ha repetit els últims quatre anys.

2.3. EN QUINES CONDICIONS TÉ LLOC?

La perfilació racial té lloc en qualsevol lloc sovintejat per persones migrades, racialitzades no blanques i gitanes. Té lloc en estacions de tot tipus de transport públic, en restaurants i locals associatius, a l'entrada de les escoles públiques, en locutoris o en centres d'assistència a persones migrades.

Les dades analitzades a l'entrevista duta a terme al web de Pareu de parar-me publicades a l'últim informe **“L'aparença no és motiu”** ens donen pistes pel que fa a les condicions en què tenen lloc les identificacions per perfil racial. L'informe citat anteriorment evidencia que en el 70% dels casos recollits l'agent no comunicava el motiu de la parada, motiu pel qual la majoria de les persones identificades no sabien per quina raó se'ls estava fent identificar. Una altra dada a destacar és que, encara que és obligatori per llei, en el 41% dels casos analitzats l'agent portava el número d'identificació amagat, davant del 21% dels casos en què l'agent portava el número de placa visible. En relació amb la violència, l'enquesta constata que en el 49% dels casos les persones identificades

no reben cap tipus de violència, mentre que un 22% sí que en rebia, ja fos verbal o física. En un 81% dels casos la persona identificada no era traslladada a la comissaria, per tant, una quantitat molt elevada d'identificacions no derivava en res. Una dada que ens permet reforçar aquesta informació és la taxa d'encert, la qual, segons l'últim informe, en la majoria de les Àrees Bàsiques Policials era molt baixa en el cas de la població estrangera. El 73% de les persones enquestades sostenien que no era la primera vegada que se les identificava, fet que confirma la hipòtesi que les persones, i no únicament les comunitats, estan sobre-identificades i, per tant, poden sentir que una sensació d'inseguretat intervé en la seva llibertat de moviment.

MARC LEGAL
ESPANYOL

3.1

LA REGULACIÓ DE LES PARADES I IDENTIFICACIONS POLICIALES

La regulació de les parades i identificacions policials es contempla als articles 16 i 17 de la **Llei orgànica 4/2015, del 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana**.

Per una banda, l'article 16 regula la identificació individual d'una persona. Aquest article habilita els agents perquè, en el compliment de les seves funcions d'indagació i prevenció delictiva, i quan estiguin fent ús de les seves potestats sancionadores, puguin requerir la identificació a algú. Ara bé, per poder realitzar aquest requeriment, l'actuació policial s'ha d'encabir en algun d'aquests dos supòsits:

- a) Que hi hagi indicis que la persona requerida ha pogut participar en la comissió d'una infracció.
- b) Que atenent a les circumstàncies concurrents, l'acreditació de la identitat de la persona requerida es consideri raonablement necessària per prevenir la comissió d'un delictes.

Per tant, les habilitacions legals a través de les quals un/a agent de policia pot parar i requerir la identificació d'una persona són:

- Que estigui cometent un delictes o infracció administrativa (*in fraganti*);
- Que hi hagi indicis que està a punt de cometre un delictes o una infracció administrativa;
- Que hi hagi indicis que indiquin que ha pogut cometre un delictes o una infracció administrativa (per exemple, ordre de crida i cerca);
- Que la persona estigui fugada.

Dins d'aquests supòsits, els agents poden dur a terme les comprovacions necessàries a la via pública o al lloc on s'hagi fet el requeriment.

Quan la identificació no sigui possible per cap mitjà –incloent la via telemàtica o telefònica– o bé si la persona requerida es nega a identificar-se, els/les agents poden sol·licitar que l'interessat/ada els acompanyi a les dependències policials més properes, per identificar-lo/a. Aquest trasllat a dependències policials només es pot realitzar per impedir que es cometi un delictes o per sancionar una infracció. La llei estableix que l'estada a dependències policials duri el temps estrictament necessari per realitzar la identificació amb un límit de sis hores.

D'altra banda, l'article 17 regula les identificacions col·lectives en la via pública. Aquest tipus d'actuacions policials són els controls en vies, llocs o establiments públics, en els quals s'identifica les persones que es troben en la zona delimitada per tal de prevenir delictes d'especial gravetat o generadors d'alarma social, però també per descobrir i detenir les persones que n'hagin participat en la comissió.

3.2 LÍMITS A LA POTESTAT DE PARAR I IDENTIFICAR

Quan un/a agent pari i identifiqui una persona, en la seva actuació haurà de respectar estrictament el principi de proporcionalitat, i també el principi d'igualtat de tracte i no discriminació.

Segons criteris establerts pel Tribunal Constitucional, el principi de proporcionalitat serà respectat si l'actuació policial compleix amb tres requisits:

- a) Ha de ser idònia per a la consecució de la finalitat legítima que pretén;
- b) Ha de ser necessària. Això vol dir que no pot existir cap altra actuació menys incisiva i lesiva de drets igualment eficaç;
- c) Ha de ser raonable, és a dir, de l'actuació s'han de derivar més beneficis per l'interès general que perjudicis sobre el dret compromès en cada cas.

El principi d'igualtat de tracte i no-discriminació regeix en la motivació de la parada i la identificació, però també s'estén al desenvolupament de l'actuació policial.

Les raons discriminatòries previstes per l'article 16.1 de la **Llei orgànica 4/2015, del 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana** són les de naixement, nacionalitat, origen racial o ètnic, sexe, religió o creences, edat, discapacitat, orientació o identitat sexual, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

Addicionalment, el principi d'igualtat de tracte i no-discriminació també inclou l'exigència de bon tracte per part dels/ de les agents de policia cap a la ciutadania, lliure de tot comportament arbitrari, discriminatori, intimidatori i irrespectuós. Aquesta exigència està recollida a la normativa policial. Pel que fa a l'àmbit estatal, la trobem en l'article 5.1b) de la **Llei orgànica 2/1986, del 13 de març, de Forces i Cossos de Seguretat**, que estableix que un dels principis bàsics de l'actuació dels membre de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat és "*actuar, en el compliment de les seves funcions, amb absoluta neutralitat política i imparcialitat i, en conseqüència, sense cap discriminació per raó de raça, religió o opinió*". Però també la trobem en la normativa autonòmica i municipal catalana. En l'àmbit autonòmic, l'article 11.2.a) de la **Llei 10/1994, de l'11 de juliol, de la policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra**, ordena que els Mossos d'Esquadra actuïn amb absoluta neutralitat política i imparcialitat i, en conseqüència, sense fer cap discriminació per raó de raça, religió, opinió, sexe, llengua, lloc de veïnatge, lloc de naixença o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. En l'àmbit local, l'article 10.1.b) de la **Llei 16/1991, del 10 de juliol, de les policies locals**, disposa que un dels principis bàsics d'actuació de les policies locals és actuar, en el compliment de llurs funcions, amb absoluta neutralitat política i imparcialitat i, en conseqüència, sense fer cap discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

Val a dir que l'incompliment dels principis d'actuació per part dels agents de policia comporta sancions disciplinàries. En la regulació autonòmica catalana, les actuacions discriminatòries i l'assetjament motivats per les raons previstes per la llei són faltes molt greus, recollides als articles 68.1.b) i b bis de la **Llei 10/1994, de l'11 de juliol, de la policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra**. Aquestes infraccions porten aparellada la sanció de separació de servei o la suspensió de funcions, tal com disposa l'article 72 de la llei esmentada.

Quant a la regulació local, també les actuacions que signifiquin discriminació pels motius legalment reconeguts constitueixen una falta molt greu, sancionable amb una separació del servei o la suspensió de funcions (d'acord amb els articles 48.b) i 52.2 de la **Llei 16/1991, del 10 de juliol, de les policies locals**.

3.3

ELS DRETS DE LA CIUTADANIA DURANT UNA IDENTIFICACIÓ POLICIAL

Les persones requerides per a una identificació tenen dret a la informació i a obtenir una acreditació de l'actuació policial.

El dret a la informació, recollit a l'**article 16.2 de la Llei orgànica 4/2015, del 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana**, implica que la persona objecte de la identificació serà informada, de forma immediata i comprensible, de les raons del requeriment. A més, en el supòsit que la persona no pugui ser identificada i hagi d'acompanyar els/les agents a dependències policials, serà informada del requeriment d'acompanyament.

En els casos de persones desplaçades a dependències policials per procedir a la seva identificació, en sortir de les dependències se'ls ha d'expedir un volant acreditatiu del temps de permanència en la dependència, la causa del requeriment i la identitat dels agents actuants. Aquest dret es troba a l'**article 16.4 de la Llei orgànica 4/2015, del 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana**.

Una qüestió interessant és que la ciutadania té dret a negar-se a la identificació policial.

Com a ciutadanes estem obligades a identificar-nos quan hi hagi un requeriment policial. El fet de negar-se o resistir-se a la identificació implica una infracció administrativa en els termes de l'**article 36.6 de la Llei orgànica 4/2015, del 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana**. Si la negativa es reputa greu podríem, fins i tot, incórrer en un il·lícit penal de desobediència a l'**autoritat regulat a l'article 556 del Codi penal**. Dit això, segons el que venim comentant, la negativa a identificar-se no podria suposar una infracció o un delictes si el requeriment policial és il·legal de base.

Què passa si decidim desobeir el requeriment policial d'identificar-nos per considerar-lo il·legal de base? La desobediència a una ordre policial comporta la imposició d'una sanció que en general es tramita per via administrativa (en base a l'article 36.6 de la LO 4/2015). Tenim la possibilitat de presentar al·legacions contra la sanció davant de l'autoritat que tramita la multa (que no és l'agent que ens ha multat, és un altre funcionari). Ara bé, perquè aquestes al·legacions prosperin hauríem de poder demostrar que el requeriment policial va ser il·legal de base, per tal de justificar que la nostra negativa no va ser il·legal. I aquí cal tenir en compte el principi de veracitat de què gaudeixen les actuacions de les autoritats administratives.

Què vol dir el principi de veracitat? Vol dir que en l'àmbit administratiu, el que digui l'agent de policia és cert a priori, i només es podrà desmentir si s'aporten proves en contra. Per tant, les al·legacions o els recursos contra les multes en via administrativa només podran prosperar si disposem de prova que desmenteixi el relat de l'agent o que demostrï que l'actuació policial no va ser ajustada a dret. El nostre relat no és suficient.

Quins mitjans probatoris són vàlids en el context d'una parada per perfilació racial? Doncs bàsicament en són dos: una gravació de l'actuació policial on s'evidenciï la il·legalitat de l'actuació

policial o un testimoni presencial dels fets que sigui imparcial. Una gravació del final de l'actuació policial normalment serveix de poc perquè queda descontextualitzada, s'hauria de veure l'inici de l'actuació. Un testimoni presencial que té una relació d'afinitat amb la persona agreujada (familiar, amic) perd credibilitat; els millors testimonis són les persones desconegudes que passaven per allà i ho van veure tot.

En conclusió, atesa la dificultat de provar que una parada i identificació policials han sigut racistes i, per tant, il·legals, es recomana no negar-se mai a complir amb el requeriment policial d'identificació.

3.4 LES PARADES PER PERFILACIÓ RACIAL

En moltes ocasions l'objectiu dels agents és controlar la situació administrativa de la persona. És cert que trobar-se en territori espanyol en situació administrativa irregular (sense autorització vigent), és una infracció en els termes de la **Llei orgànica 4/2000, de l'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social**. Ara bé, els criteris utilitzats pels agents de policia per seleccionar les persones que decideixen identificar són discrecionals i discriminatoris, ja que tenir una aparença de persona d'origen estranger no és un criteri legal per parar-la i controlar el seu document d'identificació.

De fet, la prohibició de discriminació de persones estrangeres és molt clara i explícita en l'articulat de la **Llei orgànica 4/2000, de l'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social**: si l'únic criteri (o el criteri predominant o principalment determinant) que promou l'actuació policial és el fet que la persona té un perfil de racialització no hegemònica blanca-europea o no-caucàsica l'actuació policial serà discriminatòria. No obstant això, no es pot obviar que les parades per perfil racial no només afecten persones estrangeres, també a la part de la ciutadania nacional amb una aparença no-caucàsica.

3.5 LA PROHIBICIÓ DE LES PARADES I IDENTIFICACIONS PER PERFIL RACIAL

Si per definició una parada i identificació per perfil racial implica l'ús exclusiu de paràmetres relatius a la raça, ètnia, expressió religiosa o origen nacional, reals o percebuts pels/les agents, i no pas d'indícis raonables, és una actuació discriminatòria sense habilitació legal i, conseqüentment, és il·legal.

Recentment, les lleis per a la igualtat de tracte i no-discriminació estatal i catalana han adreçat explícitament aquesta pràctica.

La **Llei 15/2022, del 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no-discriminació, d'àmbit nacional**, estableix, en el seu **article 18.1**, que les Forces i Cossos de Seguretat evitaran la utilització de perfils discriminatoris sense una justificació objectiva. Aquesta llei no es refereix únicament a la perfilació racial, sinó a qualsevol tipus de perfilació discriminatòria sense una justificació objectiva.

L'**article 21** de la **Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació**, té una previsió específica sobre les tasques dels cossos i forces de seguretat catalans. La disposició es dirigeix a Mossos d'Esquadra i Polícies Locals catalanes, i ordena l'obligació de respectar el dret a la

igualtat de tracte en llurs actuacions i evitar-hi tota forma d'abús o de discriminació per qualsevol motiu definit per la llei⁵. A efectes de la perfilació racial, interessin els motius d'origen territorial o nacional o xenofòbia, els de raça, origen ètnic o color de pell i qualsevol forma de racisme; el de llengua o identitat cultural; i els de conviccions religioses.

L'obligació de respectar el dret a la igualtat de tracte és reforçada per la prohibició de l'**article 4.a de la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació**:

“L'ús de criteris racials, basats en l'aspecte físic de l'individu, com ara el color de pell, les faccions, la pertinença a un grup racial o ètnic o qualsevol altra característica similar, en les detencions, els interrogatoris, els escorcolls, els controls d'identitat i, en general, en l'activitat de vigilància de les forces i cossos de seguretat, especialment en l'activitat de vigilància dels centres penitenciaris i dels centres d'internament d'estrangers”.

Així, doncs, d'acord amb la legislació catalana, les parades i identificacions per perfil racial estan prohibides sota aquesta normativa.

3.6 LA INVERSIÓ DE LA CÀRREGA DE LA PROVA

En els àmbits civil i administratiu, quan un membre de les forces i cossos de seguretat sigui acusat/ada d'haver comès una parada o identificació per perfil racial, tindrà la càrrega de provar que la seva actuació no va estar motivada per motius racials. Aquest criteri és una excepció a la regla general probatòria de l'àmbit penal. Habitualment, qui presenta una reclamació ha de “convèncer” l'òrgan que resol sobre l'existència dels fets que al·lega, per tant ha de provar la seva pretensió. En canvi, en el dret administratiu antidiscriminatori (i també en el cas de portar la pretensió per una via civil) aquesta càrrega probatòria s'inverteix, ja que és molt difícil demostrar l'existència d'una discriminació. Aquesta dificultat facilita la impunitat generalitzada d'aquest tipus de conductes.

Ara bé, la inversió de la càrrega de la prova no s'aplica de forma automàtica. Seria més adient afirmar que les dues parts comparteixen la càrrega probatòria, ja que, per una banda, el reclamant ha de demostrar que existeixen indicis fonamentats que els fets que ha patit es basen en una discriminació racial o ètnica i, un cop es prova això, l'autor haurà d'aportar proves que demostrin que no existeix una relació causal entre raça o ètnia de la víctima i la diferència de tracte. En cas que l'autor no pugui realitzar aquesta desvinculació, haurà de respondre per discriminació.

L'origen d'aquest criteri es troba en l'**article 8 de la Directiva 2000/43/CE del Consell, del 29 de juny, relativa a l'aplicació del principi d'igualtat de tracte entre les persones independentment del seu origen racial o ètnic**. Aquesta normativa comunitària es trasllada a l'ordenament jurídic espanyol a través de la **Llei 62/2003, del 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social**. Concretament, l'**article 32** disposa:

“En aquells processos de l'ordre jurisdiccional civil i de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu en què de les alegacions de la part actora es dedueixi l'existència d'indicis fonamentats de discriminació per raó de l'origen racial o ètnic de les persones, correspondrà al demandat l'aportació d'una justificació objectiva i raonable, suficientment provada, de les mesures adoptades i de la seva proporcionalitat”.

Adicionalment, en les lleis genèriques d'igualtat de tracte es manté aquest criteri. Per una banda, l'**article 30.1 i 2 de la Llei estatal 15/2022, del 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no-discriminació** estableix que:

⁵ Es troben detallats a l'article 1 de la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació.

“1. D’acord amb el previst en les lleis processals i reguladores dels procediments administratius, qual la part actora o l’interessat alegui discriminació i aporti indicis fonamentats sobre la seva existència, correspondrà a la part demandada o a qui s’imputi la situació discriminatòria l’aportació d’una justificació objectiva i raonable, suficientment provada, de les mesures adoptades i de la seva proporcionalitat.

3. L’establert en l’apartat primer no serà d’aplicació als processos penals ni als procediments administratius sancionadors ni a les mesures adoptades i els procediments tramitats a l’empara de les normes d’organització, convivència i disciplina dels centres docents.”

D’altra banda, la Llei catalana 19/2020, del 30 de desembre, d’igualtat de tracte i no-discriminació, en el seu article 22.4 disposa que:

“4. En el procediment administratiu d’instrucció d’un cas de discriminació, si la persona que allega haver-la patit n’aporta indicis racionals i fonamentats, s’ha d’aplicar la inversió de la càrrega de la prova sobre la base de la qual correspon a la part que ha infligit la discriminació de provar que el seu comportament no ha estat discriminatori.”

Dos casos
pràctics
de litigis
estratègics
realitzats per
SOS Racisme

4

4.1 LITIGI ESTRATÈGIC

Un dels mecanismes jurídics més utilitzats i poderosos per a la defensa dels drets humans és el litigi estratègic. Per entendre a què ens referim quan parlem d'aquesta eina la definirem breument a continuació: litigi és el terme que es refereix als procediments iniciats entre dues parts contràries per defensar un dret jurídic. En el camp de **la defensa dels drets humans**, parlem de litigi estratègic quan l'objectiu és promoure l'aclariment, el respecte, la protecció i la realització dels drets a través del canvi de lleis, polítiques i pràctiques amb la finalitat d'obtenir remeis i/o reparacions després de violacions de drets humans.⁶ La diferència entre el litigi estratègic i el litigi normal és que “els litigants normals” són advocats de casos, mentre que els litigants estratègics són advocats de causes”.⁷ S'ha d'entendre el litigi estratègic com a una eina aliada de les comunitats.

El litigi estratègic és un instrument útil en el camp específic de la perfilació racial. L'informe “*Guia sobre Litigi Estratègic per Combatre el Perfil Ètnic en la Unió Europea*” és un projecte destinat a treballar el litigi estratègic únicament en el camp de la perfilació racial.

L'informe esmentat sosté que el litigi estratègic “no és una solució, és una eina que es pot aplicar, amb sort, per apropar-se a les solucions reals d'aquests problemes”.⁸

El cas de Rosalind Williams va ser el primer cas de litigi estratègic en territori espanyol en matèria de perfilació racial quan en 1992 va ser identificada en una estació ferroviària per ser una persona negra. El policia nacional que la va identificar li va dir al seu marit que tenia l'obligació de “*buscar persones amb el seu color de pell*”.⁹ Al 2001 el Tribunal Constitucional va respondre a la seva queixa que “*l'aparença física o racial podia justificar una identificació policial*” defensant que es tractava d'una conducta policial normal ja que les persones amb nacionalitat espanyola són blanques. Van haver de passar disset anys fins que, l'any 2009, el Comitè de Drets Humans de l'ONU va dictaminar que “*les característiques físiques o ètniques de les persones no han de considerar-se com a indicatius de la seva possible situació legal en el país*” i que les identificacions per perfil ètnic són discriminatòries i il·legals.¹⁰

4.1.1 ZESHAN MUHAMMAD

Zeshan Muhammad estava assegut en un banc amb un amic el 29 de maig de 2013 quan un cotxe de la policia nacional se'ls va aturar al costat i un dels agents de dins del vehicle els va demanar que s'identifiquessin. Després de ser identificat, Zeshan va preguntar a l'agent el motiu de la identificació, al que l'agent va respondre que “*no la hi demanaria a un alemany*”. Zeshan va insistir en la pregunta ja que no se sentia còmode amb la resposta que havia rebut i l'agent li va respondre

⁶ Amnistia internacional. Litigi estratègic. Recuperat de: <https://www.amnesty.org/es/strategic-litigation/>

⁷ Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten. (2020). Guide on Strategic Litigation to Combat Ethnic Profiling in the European Union, en línia: <https://pilpnjcm.nl/wp-content/uploads/2020/11/Guide-strategic-litigation-combat-ethnic-profiling-EU-web-4.pdf>.

⁸ Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten. (2020). Guide on Strategic Litigation to Combat Ethnic Profiling in the European Union, en línia: <https://pilpnjcm.nl/wp-content/uploads/2020/11/Guide-strategic-litigation-combat-ethnic-profiling-EU-web-4.pdf>.

⁹ Eldiario.es. (2018). “El policia que em va identificar em va dir que tenia ordres de buscar persones amb el meu color de pell”. Recuperat de: https://www.eldiario.es/euskadi/policia-identifico-ordenes-buscar-personas_128_1793868.html

¹⁰ SOS Racisme Catalunya. (2016). El racisme no és rellevant pel Tribunal Constitucional. Recuperat de: <https://sosracisme.org/el-racisme-no-es-rellevant-pel-tribunal-constitucional>

“perquè ets negre i punt”. Quan Zeshan li va dir que allò no era just, l’agent va baixar del cotxe, el va colpejar i el va arrestar “per xulo”, va afirmar. Seguidament, a la comissaria alguns agents van riure’s d’ell i van insultar-lo titllant-lo de “mono”.

El 2014 Zeshan va decidir iniciar un litigi estratègic amb el suport de SOS Racisme Catalunya i de l’Open Society Foundations, no només perquè es reconegués la violació dels drets que havia patit i per obtenir-ne una reparació, sinó també per posar fi a aquesta pràctica policial racista que pateixen moltes de les persones no blanques que formen part de la població.

El novembre de 2016, el Tribunal Constitucional no va admetre a tràmit el cas de Zeshan per considerar-lo «no rellevant», malgrat que “*aquestes identificacions violen la Constitució i les normes internacionals vinculants per a Espanya, fet que afecta milers de persones al nostre país*”.¹¹ A més, aquesta resolució del TC contrastava amb les resolucions judicials d’altres països europeus en aquell moment com per exemple, entre d’altres casos, la Cort de Casació francesa, la qual havia sentenciat que els controls policials basats en el perfil ètnic són il·legals, o Suècia, que havia condemnat per perfil ètnic el govern per establir i mantenir un registre de persones d’ètnia gitana.

No obstant això, al 2018 el Tribunal Europeu de Drets Humans d’Estrasburg (TEDH) va admetre a tràmit la demanda (presentada un any abans) contra l’Estat espanyol per no prendre mesures efectives contra les identificacions policials amb motivació racista. La demanda presentada davant del TEDH argumentava que parar una persona per prejudicis basats en el color de la pell, és a dir, el que es coneix com a “perfil racial o ètnic”, vulnera el dret a no ser discriminat, el qual és recollit en l’article 14 i el protocol 12 del Conveni Europeu de Drets Humans i el dret a la vida privada, recollit a l’article 8 del mateix conveni.¹² Actualment ens trobem a l’espera de la sentència del Tribunal Europeu d’Estrasburg, la qual es farà pública el 18 d’octubre del 2022.

4.1.2 MAHBUBUR ABBAS

Mahbubur Abbas va ser identificat una nit d’octubre de 2014 per la policia nacional quan tornava a casa després de l’escola. Mahbabur acabava de fer els divuit anys. Pocs mesos abans, sent encara menor, se li havia denegat la renovació del seu NIE perquè el seu tutor legal d’aquell moment no disposava de prou ingressos. Així, doncs, Mahbubur s’havia quedat en una situació administrativa irregular sent menor d’edat.¹³

La nit en què va ser identificat, Mahbubur va ser detingut per tenir el permís de residència caducat, just abans d’obrir-li un procés d’expulsió. El cas de Mahbubur va ser denunciat a través de SOS Racisme Catalunya al jutjat contenciós administratiu. Lorena Antón, advocada de SOS, va assegurar que aquella nit van tenir lloc tota una sèrie d’accions policials il·legals, entre les quals es troben les que van atemptar contra els drets de Mahbubur i que li van ocasionar danys morals.

Aquestes accions van ser les següents:

Identificació per perfil ètnic: Mahbubur no era sospitós d’haver comès cap delictes. La policia li va demanar que s’identifiqués només pel seu color de pell i les seves característiques físiques.

¹¹ Federació SOS Racisme (2018). El tribunal europeu de drets humans obliga l’Estat espanyol a pronunciar-se davant d’un cas d’identificació per perfil ètnic. Recuperat de: <https://sosracismo.eu/tedh-perfil-etnico-2/>

¹² SOS Racisme Catalunya. (2017). Espanya és demandada al Tribunal Europeu de Drets Humans per les identificacions policials racistes. Recuperat de: <https://sosracisme.org/espana-demandada-al-tribunal-europeu-de-drets-humans-per-les-identificacions-policials-racistes>

¹³ Al Mahbubur se li va caducar el nie al abril del 2013.. Posteriorment, se li va denegar la renovació del NIE a causa de la falta d’ingressos del seu tutor legal, quedant-se així en situació administrativa irregular, amb només 16 anys d’edat.

Trasllat a dependències policials sense motiu i dilació en el temps: des de la detenció fins que va arribar a la comissaria de Sant Martí van passar dues hores, en les quals Mahbubur va estar reclòs dins del cotxe policial. Segons explica, els agents van parar a sopar i el van deixar al vehicle. Després van continuar amb la ronda «fins a omplir el cotxe». De fet, va ser ingressat al calabós amb unes altres quatre persones més de diferents orígens.

Detenció il·legal: només es pot detenir una persona de forma cautelar quan hi ha un procés d'expulsió obert. Mahbubur, tot i que es trobava en una situació irregular, no en tenia cap d'obert. De fet, li'n van obrir un just després de passar la nit al calabós i alliberar-lo. En total, va passar més de dotze hores incomunicat.

Aplicació de procediment d'expulsió preferent: aquest supòsit, recollit a la Llei d'Estrangeria, s'utilitza per a persones que no tenen domicili fixe o que no poden demostrar arrelament social. Mahbubur, però, es va identificar i va donar l'adreça del domicili en què vivia amb la seva família –de fet, el van detenir a sota de casa seva-. Uns mesos després de la detenció va aconseguir el permís de residència i de feina per arrelament social, fet que significa que complia amb escriu aquests requisits.¹⁴

No obstant això, la defensa del Ministeri d'Interior va al·legar que Mahbubur tenia el «dret jurídic de suportar els danys» a causa de la seva situació irregular. Des del Servei d'Atenció i Denúncies per a Víctimes de Racisme i Xenofòbia (SAiD) es va fer arribar una queixa a la Subdelegació del Govern espanyol, però la sorpresa va ser que en la resposta per escrit la institució normalitzava completament aquestes pràctiques irregulars. Per aquest motiu SOS Racisme va iniciar una reclamació de responsabilitat patrimonial al Ministeri d'Interior per detenció il·legal. Després de la resolució negativa en el Ministeri d'Interior, basada en informes que utilitzaven, segons l'advocada, “referències legals errònies” i d'esgotar totes les vies legals, es va presentar el recurs contenciós administratiu el gener de 2017.

Aquesta denúncia legal es va iniciar, en primer lloc, amb la finalitat de defensar els drets de Mahbubur, però també per a incidir en el canvi d'una mala praxis que s'està implementant en les detencions policials per motius d'estrangeria amb total normalitat.

¹⁴ SOS Racisme Catalunya. (2017). Noves accions legals per defensar els drets de Mahbubur. Recuperat de: <https://sosracisme.org/noves-accions-legals-per-defensar-els-drets-den-mahbubur>

EXEMPLES
DE BONES
PRÀCTIQUES

5

5.1 PROJECTE STEPSS

El projecte STEPSS (Strategies for Effective Police Stop and Search, “Estratègies per a l’eficàcia en les identificacions i registres policials”), vigent al Regne Unit, es va desenvolupar com a un mecanisme que requeria que els agents de policia omplissin un formulari d’identificació cada vegada que identifiquessin o registressin una persona. En aquest formulari es recollia el nom, l’adreça, el número del document d’identitat de l’individu i també la seva nacionalitat, el motiu de la identificació, la ubicació i els resultats. Els cossos policials de Girona també recollien l’”origen” o “aparença física” percebuda per l’agent. L’agent havia de guardar una còpia del formulari i lliurar-li’n una altra a la persona identificada. Aquestes dades quedaven recollides en una base de dades que era analitzada mensualment.

El projecte STEPSS va ser un projecte impulsat l’any 2005 per l’Open Foundation Justice Initiative, en un marc de repetides acusacions a la policia sobre conductes discriminatòries amb alguns col·lectius com ara el de persones gitanes, persones musulmanes (en el context de la suposada lluita contra el terrorisme) i altres col·lectius minoritzats. L’Open Foundation Justice Initiative descrivia el projecte STEPSS com “una iniciativa innovadora que pretenia millorar les relacions entre la policia i les minories a través d’un ús més responsable i eficaç de l’autoritat policial per a identificar i registrar”.¹⁵

El projecte va ser dut a terme conjuntament amb la Policia Municipal de Fuenlabrada (Madrid) i la Policia Municipal i els Mossos d’Esquadra de Girona (Catalunya). El mecanisme principal va ser desenvolupat com a resultat d’una investigació qualitativa duta a terme per Gea 21 i l’Open Foundation Justice Initiative que consistia a fer una mostra extensa d’entrevistes tant a oficials de policia com a persones afectades per la perfilació racial. El formulari pretenia donar resposta a la manca d’informació detallada sobre les pràctiques identitàries i de registres.

Les dades es van analitzar mensualment tant per la xarxa d’entitats que treballava en el projecte com per l’equip de criminòlegs. Els informes d’anàlisi es debatien després en reunions bimensuals en el grup de treball creat per a l’estudi d’aquesta informació a Catalunya, el qual estava format per policies dels cossos participants, representants de l’escola de policia, representants de les organitzacions de drets humans UNESCO i la Fundació Sergi, i investigadors.

5.2 STOP WATCH

Stop Watch és una plataforma creada el 2010 que està constituïda per un grup d’acadèmiques, advocades i activistes que, a més de produir dades i fer investigació, intervenen en la vigilància policial amb l’objectiu de reduir la desproporció i la discriminació i promoure una vigilància policial justa, eficaç i responsable a Anglaterra i Gales, centrant el focus d’atenció en les parades i els registres.

Des d’aquesta plataforma es fan campanyes a favor de les polítiques basades en l’evidència, a més d’empoderar les comunitats amb excés de vigilància.

Stop Watch té dues àrees principals d’acció, entre d’altres: la primera és l’assessorament, a través del qual es brinda assistència per a casos individuals de detenció i registre per tal de donar resposta

¹⁵ Grup d’estudis i alternatives 21 (GEA 21). (2008). Passes cap a la igualtat: El projecte Stepss (Strategies for Effective Police Stop and Search) a Espanya: Recuperat de: <https://www.gea21.com/archivo/pasos-hacia-la-igualdad-el-proyecto-stepss/>

a les denúncies i les queixes en relació amb la vigilància policial. Dins d'aquesta àrea, Stop Watch ha desenvolupat dues guies molt útils en el camp de la vigilància: la primera té l'objectiu de donar les eines necessàries per a poder presentar denúncies contra la policia si és necessari. La segona té com a prioritat garantir una major seguretat dels infants i joves durant les interaccions amb la policia a través de proporcionar-los informació útil i necessària.

La segona àrea de treball és la investigació. Al web de la plataforma ja s'especifica que l'objectiu d'aquesta àrea es basa en el fet de treballar amb dades, fets i experiències reals per a obtenir informació sobre les parades, els registres i els seus efectes.

5.3 APLICACIÓ DE PAREU DE PARAR-ME

L'app de Pareu de parar-me va ser creada entre gener i octubre de 2021 i va posar-se en marxa el mes de novembre d'aquell mateix any. La seva funció se centra a monitorar i rastrejar les batudes policials i les identificacions per perfil racial. A part de recollir números, dades, ens ajuda a identificar quins són els barris on es produeixen més batudes i identificacions. La idea de crear-la sorgeix davant de la necessitat latent de donar una resposta a les situacions d'infra-denúncia que arriben de manera recurrent al Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme (SAiD). D'altra banda, també, pretén generar un mínim de seguretat cap a les persones que, per diferents motius, sigui per la situació administrativa o per la manca de confiança en el sistema de denúncia, no arriben a denunciar oficialment.

Aquesta aplicació està desenvolupada amb un sistema de geolocalització que ofereix la possibilitat de marcar en el mapa els punts d'hora i local i permet distingir entre dues categories d'actuació: les batudes o les parades individuals.

L'app està desenvolupada amb codi obert, és a dir, qualsevol associació o entitat pot ajudar a millorar el codi o utilitzar-lo per millorar o per a implementar-lo en altres projectes. Així, doncs, a part de servir per a SOS Racisme i Pareu de parar-me, busca també ser un servei disponible per a altres col·lectius o entitats que vulguin utilitzar el codi en altres projectes o realitats com, per exemple, monitorar casos de violència de gènere, agressions transfòbiques, desnonaments forçosos, agressions en manifestacions, entre d'altres.

Una de les prioritats tant de les desenvolupadores com de l'equip tècnic de SOS Racisme és preservar l'anonimat de les usuàries. El motiu rau en què, si per alguna raó, la persona no vol exposar-se a fer una denúncia formal, sigui per la seva situació administrativa o perquè se sent en perill, pugui augmentar l'alerta perquè es tingui registre dels fets, que en moltes ocasions no arriben a una comissaria. Per aquest motiu, l'app recull molt poques dades de les persones denunciants. A penes queda registrat un identificador únic perquè es pugui blocar l'usuari en cas de mal ús. No es guarda en cap cas l'identificador únic del dispositiu utilitzat, ni tampoc es demana registre de correus electrònics. L'identificador d'usuari (que no és el mateix que l'identificador del dispositiu) es queda protegit i encriptat en una base de dades i garanteix que, encara que aquestes dades siguin sol·licitades, no s'hi pugui tenir accés.

Actualment existeixen dues versions de l'app: una a la galeria de F-Droid i una altra a la de Google Play. La primera està basada totalment en programari lliure i l'altra utilitza alguns serveis de Google, que són per a la geolocalització i per a les notificacions. És important remarcar que en utilitzar Google Play l'usuari cediria part de la seves dades personals a Google.

L'aplicació es troba en fase d'expansió però de moment només funciona en territori català. La idea és implementar-la en altres comunitats autònomes, segons quina sigui la resposta d'altres associacions a l'hora de gestionar la base de dades i donar resposta a les alertes que arriben.

En relació amb les dades recollides, en els sis primers mesos (de novembre a maig) es va registrar una mitjana de dues alertes per dia. Un gran quantitat d'alertes tenien lloc a les portes dels transports públics, trens i metro, fet que indica una vulneració del dret d'anar i venir de les persones estrangeres o racialitzades no blanques.

Si tenim en compte el poc temps que fa que l'aplicació està operativa i el fet que no és una app d'utilització massiva, cal remarcar que el número d'alertes registrat és alt. Si se segueix aquesta lògica, doncs, com més persones la facin servir, segurament més alertes diàries es registraran.

METODOLOGÍA

6.1 DADES PÚBLIQUES

Tal com vam fer amb l'anterior informe, hem obtingut les dades analitzades de la mateixa policia per extreure una anàlisi completa de les identificacions per perfil racial. En base a l'experiència passada, ens va semblar que les dades d'identificacions recollides pels Mossos d'Esquadra podien ser suficientment completes com per poder extreure'n un anàlisi exhaustiva, de la mateixa manera que va passar amb l'anterior informe **“L'aparença no és motiu”**.

El mètode d'accés a aquestes dades ha sigut el Servei d'Accés a Informació Pública. Segons la Generalitat, a Catalunya l'administració està obligada a ser transparent, motiu pel qual els ciutadans tenen dret a *“demandar qualsevol tipus d'informació que les administracions hagin elaborat”* i a rebre'n resposta en un termini de temps màxim d'un mes.

6.2 SOL·LICITUD I RECEPCIÓ

En aquest cas, a causa de l'anterior mala experiència a l'hora de demanar dades a policies locals, les quals ens en van cedir molt poques i no vam poder analitzar-les, hem decidit sol·licitar-les només a Mossos d'Esquadra, ja que l'última vegada aquest cos ens va cedir tota la informació que vam demanar sense cap tipus d'obstacle. Així, doncs, ens hem centrat en set Àrees Bàsiques Policials: l'ABP de Ciutat Vella, l'ABP del Gironès - el Pla de l'Estany, l'ABP del Tarragonès i l'ABP del Segrià - les Garrigues - el Pla d'Urgell, l'ABP de Sants - Montjuïc, l'ABP de l'Hospitalet i l'ABP de l'Eixample. Les quatre primeres àrees esmentades seran analitzades per segona vegada, ja que van quedar recollides i analitzades al primer informe que vam dur a terme. Hem decidit tornar a analitzar-les per tal de presentar una anàlisi de continuïtat. Pel que fa a les tres àrees restants, les analitzem per primera vegada en aquest informe amb l'objectiu de generar noves dades d'identificacions en aquests districtes.

Quant a la recepció de les dades, cal remarcar que com a organització ens sentim bastant decebudes tant per la resposta rebuda per part de Mossos d'Esquadra com per la informació que ens han fet arribar.

Les dades sol·licitades a Mossos d'Esquadra van ser els següents:

Nombre d'identificacions distribuïdes segons el tipus d'actuació, nacionalitat, de 2018, 2019, 2020 i 2021

Nombre de faltes administratives distribuïdes segons el tipus d'actuació, nacionalitat, de 2018, 2019, 2020 i 2021

Nombre de detencions distribuïdes segons el tipus d'actuació, nacionalitat, de 2018, 2019, 2020 i 2021

De la informació sol·licitada només vam rebre el nombre d'identificacions, el nombre de faltes administratives i el nombre de detencions duts a terme durant els quatre anys esmentats. No ens van fer arribar ni el tipus d'actuació dut a terme ni la nacionalitat. En lloc d'això, vam rebre informació sobre el fet de si les persones identificades eren nacionals o estrangeres. Pel que fa a les persones estrangeres, no se'ns van comunicar les nacionalitats específiques. En aquest sentit val a dir que el tipus d'actuació i la nacionalitat són variables fonamentals per poder extreure una anàlisi completa, motiu pel qual vam tornar a sol·licitar aquestes dades fins a quatre vegades, sense rebre-

les en cap dels casos. Les quatre vegades se'ns va respondre amb la mateixa informació que havíem rebut inicialment sense que se'ns donés cap més tipus d'explicació. Aquesta conducta per part del cos policial ens fa intuir que els Mossos d'Esquadra, de manera voluntària, no han volgut cedir-nos aquesta informació en sospitar que la nostra intenció era fer una anàlisi sobre la perfilació racial.

6.3 MÈTODE D'ANÀLISI

La mostra de dades que se'ns ha enviat des de Mossos d'Esquadra és considerablement nombrosa, és a dir, que el nombre d'identificacions realitzades és molt elevat.

Abans de començar amb l'explicació del mètode d'anàlisi, és important tenir en compte que:

1. A Espanya no existeix cens d'etnicitat, motiu pel qual no es pot fer una anàlisi sobre les identificacions policials en base a l'ètnia de les persones. L'única anàlisi que es pot fer es basa en les nacionalitats, la qual ens permet apropar-nos al que seria una lectura per mostrar si els controls identitaris estan o no racialitzats i esbiaixats.
2. La nacionalitat no contempla totes aquelles persones que tenen nacionalitat espanyola però són racialitzades no blanques, les quals reben controls identitaris reiterats. Un exemple clar és la població gitana, la qual rep un índex desproporcionat d'identificacions, segons l'informe Identificació policial per perfil ètnic a Espanya (2013), publicat per la Universitat de València. Això ens deixa a entendre que la realitat és, possiblement, pitjor del que ens mostren les dades de l'informe.

Per dur a terme l'anàlisi i extreure els indicadors de desproporció corresponents hem fet servir com a guia bàsica el Manual d'Eines per a l'Anàlisi de les Identificacions Policials (2017), elaborat per la Plataforma per la Gestió Policial de la Diversitat. Aquest manual pretén que tant els cossos policials com la societat civil puguin fer una anàlisi sobre la desproporció de les identificacions.

A través del manual, hem fet els següents càlculs clau:

Nombre d'identificacions total: fa referència al número total d'identificacions dutes a terme.

Taxa de població estrangera: relaciona el nombre de persones estrangeres en funció de la població total.

Taxa de població espanyola: relaciona el nombre de persones espanyoles en funció de la població total.

Taxa d'identificació: relaciona el nombre d'identificacions en funció del nombre d'habitants.

Taxa d'identificació de persones estrangeres: relaciona el nombre d'identificacions de persones estrangeres en funció del total de persones estrangeres.

Taxa d'identificació de població espanyola: relaciona el nombre d'identificacions de persones espanyoles en funció del total de persones espanyoles.

Ràtio de desproporcionalitat: mesura la diferència en la quantitat d'identificacions entre la nacionalitat majoritària (en aquest cas l'espanyola) i les persones estrangeres.

Taxa de detenció de persones estrangeres: relaciona el nombre de detencions de persones estrangeres en funció del nombre de població estrangera.

Taxa de detenció de persones espanyoles: relaciona el nombre de detencions de persones estrangeres en funció del número de població estrangera.

En l'anterior informe "L'aparença no és motiu" publicat el 2018 també vam calcular els valors de la taxa d'encert:

Taxa d'encert: general i per nacionalitat, relaciona les identificacions amb la suma de faltes administratives i de detencions.

A l'informe actual hem decidit no calcular aquesta variable ja que ha rebut algunes crítiques des de l'acadèmia:

- 1) *"La taxa d'encert mesura l'efectivitat de les identificacions en la detecció d'infraccions, però les identificacions també tenen la finalitat de prevenir delictes. Així, doncs, en la lògica d'alguns sectors policials, si les identificacions són molt efectives en la prevenció, les taxes d'encert haurien de ser molt baixes".*
- 2) *"Com a "encert" s'ha tingut en compte el nombre d'infraccions administratives i el nombre de detencions, però no altres actuacions posteriors, les quals també impliquen la identificació (citació, denúncia, etc.)". En aquest sentit, si s'hi incloguessin altres actuacions la xifra podria ser una mica més alta del que consta als resultats.*
- 3) *"La policia utilitza les identificacions com un mitjà d'obtenció d'informació per analitzar-la posteriorment i desenvolupar actuacions d'investigació o prevenció (objectius a mitjà o llarg termini). La taxa d'encert no mesura l'efectivitat en aquest sentit, sinó que mesura l'efectivitat en la detenció immediata." Tot i així, les lleis policials no diuen explícitament que les identificacions de carrer puguin tenir com a objectiu el fet de recollir informació, sinó únicament identificar possibles infractors o delinqüents.*

Per tot això, tal com dèiem, hem preferit no tenir en compte la taxa d'encert a través del nombre de faltes administratives i el nombre de detencions. Atenent-nos a les crítiques, ens sembla una anàlisi que pot donar lloc a alguns errors a causa de les limitacions de la taxa de càlcul, ja que:

1. Existeixen algunes faltes administratives que només poden ser comeses per les persones estrangeres, com per exemple el fet de trobar-se en situació administrativa irregular. Això ja genera un biaix en aquesta dada.
2. La identificació pot tenir una motivació racista, però després pot existir una infracció o un delictes real comès per la persona identificada. Tot i així, potser a la identificació no hi havia una sospita raonable, més enllà de la raça o l'ètnia de la persona identificada, que aquesta podia estar cometent una infracció o delictes, sinó que ha sigut una mera casualitat o un biaix influït per un estereotip o prejudici. Per aquest motiu, doncs, no es podria considerar una identificació eficaç.
3. Una altra qüestió important són els desplaçaments a comissaria. En cas que aquests desplaçaments per a la identificació d'algú a comissaria s'incloguin com a detencions, malgrat que no ho siguin, provoca que el càlcul de la taxa d'encert no s'estigui duent a terme de manera eficient.

RESULTATS

7.1

DADES GENERALS I RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT 2021

Si ens centrem en el 2021, a Catalunya hi ha hagut un total de 602.387 identificacions durant tot l'any. D'aquestes 602.387, un total de 359.867 s'han fet a població espanyola, xifra que representa un 59,74% del total de població espanyola. D'altra banda, la resta de les identificacions, que en són 241.012, s'han fet a població estrangera, xifra que representa un 40,00% del total d'identificacions. La població espanyola representa el 83,89% de la població total, mentre que la població estrangera representa el 16,11%.

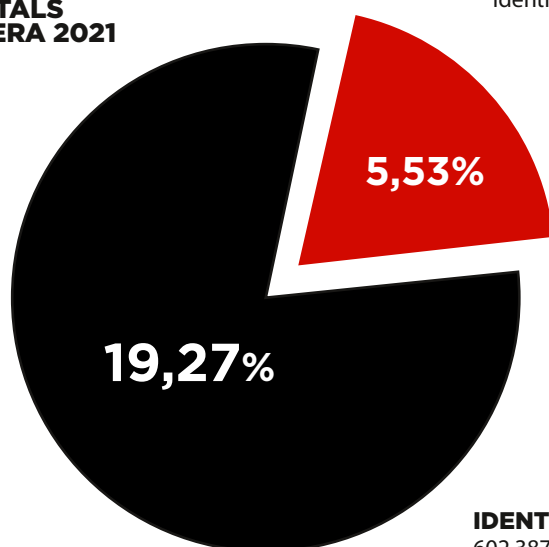
AIXÒ ENS PERMET ENTENDRE QUE:

IDENTIFICACIONS TOTALES POBLACIÓ ESTRANGERA 2021

241.012 (40,00%)
Població estrangera 2021
1.250.665 (16,11%)
Taxa d'identificació 2021
19,27%

DADES GENERALS-TOTA CATALUNYA

identificacions totals població espanyola 2021
359.867 (59,74%)
població espanyola 2021
6.512.697 (83,89%)
taxa d'identificació 2021
5,53%

IDENTIFICACIONS TOTALES

602.387
Població total
7.763.362

RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT 2021 (1) -> 3,48

La ràtio de desproporcionalitat és del 3,48. Això vol dir que per cada persona espanyola identificada, se n'identifiquen 4,48 d'estrangeres.

El 40% de les identificacions van dirigides a la població estrangera però aquesta representa el 16,11% de la població total.

- De cada 100 persones espanyoles se n'identifiquen 5,53.
- De cada 100 persones estrangeres se n'identifiquen 19,27.

7.2

DADES DE LES ÀREES BÀSIQUES POLICIALES

A continuació es mostra la informació sobre les identifikacions de cada Àrea Bàsica Policial analitzada segons les dades dels Mossos d'Esquadra i diferenciada per anys.

Els anys que s'analitzen són el **2018, 2019, 2020 i 2021**. D'aquesta manera, doncs, l'anàlisi ens permetrà observar com evolucionen les dades d'identifikacions tant a la població espanyola com a la població estrangera durant aquests quatre anys.

7.2.1

DADES DE L'ÀREA BÀSICA POLICIAL DE CIUTAT VELLA

2018	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	5.869 (35,75%)	54.732 (54,34%)	10,72	(1)
ESTRANGERA	10.493 (63,91%)	45.982 (45,66%)	22,82	2,1
SENSE ESPECIFICAR	57			
TOTAL	16.419	100.714	16,30	

2019	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	6.038 (32,91%)	53.512 (51,74%)	11,28	(1)
ESTRANGERA	12.243 (66,72%)	49.917 (48,26%)	24,53	2,2
SENSE ESPECIFICAR	68			
TOTAL	18.349	103.429	17,74	

2020	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	8.534 (37,03%)	52.384 (48,57%)	16,29	(1)
ESTRANGERA	14.458 (62,73%)	55.474 (51,43%)	26,06	1,6
SENSE ESPECIFICAR	56			
TOTAL	23.048	107.858	21,37	

2021	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	8.534 (37,51%)	51.865 (49,01%)	16,45	(1)
ESTRANGERA	14.147 (62,19%)	53.964 (50,99%)	26,22	1,6
SENSE ESPECIFICAR	65			
TOTAL	22.746	105.829	21,49	

El districte de **Ciutat Vella** està format pels següents barris: el Raval, el Gòtic, la Barceloneta i Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera.

A l'anterior informe publicat el 2018 "**L'aparença no és motiu**", concloïem que Ciutat Vella era l'ABP amb la taxa més alta d'identificacions, si teníem en compte el número d'habitants del districte i les identificacions que s'hi feien. A l'informe actual veiem que aquesta dinàmica es manté si ens fixem en la **taxa d'identificació** (que correspon al nombre d'identificacions en relació amb el número d'habitants que hi ha al districte): el 2021 era del 21,49%, és a dir, una taxa d'identificació alta tal com passava els anys anteriors, especialment si la comparem amb la de la resta de les ABPs. Cal remarcar que el fet que sigui l'ABP amb el nombre més alt d'identificacions coincideix amb el fet que també és l'ABP, de totes les analitzades, amb la taxa més alta de població estrangera, la qual representa un 50,99% del total el 2021.

Pel que fa a la **taxa de població estrangera**, podem observar que el 2018 i 2019 és menor que la taxa de població espanyola, a diferència del 2020 i el 2021, anys en els quals la taxa de població estrangera s'igualava o, fins i tot, supera lleugerament la població espanyola, i representa el 51,43% de la població el 2020.

De la mateixa manera que va passar a l'informe del 2018 "**L'aparença no és motiu**", veiem que la **ràtio de desproporcionalitat** en identificacions a persones estrangeres no és la més elevada, si comparem amb la resta d'ABPs. Malgrat això, la **taxa d'identificació** ens permet veure com el nombre d'identificacions a la població estrangera en els quatre anys analitzats segueix sent molt major que a persones espanyoles. Així, doncs al 2021, el percentatge de les identificacions a població estrangera signifiquen el 26,22%, en contraposició amb el 16,45% de la taxa d'identificació a població espanyola. Aquesta dinàmica també es mantenia els anys anteriors. Veiem que el 2020 la taxa d'identificació a persones estrangeres és del 26,05%, mentre que cau fins al 19,29% en el cas de la població espanyola. Al 2019 la taxa d'identificació a estrangers representa el 24,53% davant de l'11,28% de l'aplicada a la població nacional. Finalment, el 2018 s'observa una taxa d'identificació del 22,82% a la població estrangera, en comparació al 10,72% d'identificació a la població espanyola.

L'any 2021 a Ciutat Vella un 62,19% de les identificacions es van fer a població estrangera, la qual representa el 50,99% de la població total.

7.2.2

DADES DE L'ÀREA BÀSICA POLICIAL DE SANTOS-MONTJUÏC

2018

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	8.521 (46,11%)	145.105 (80,03%)	5,87	(1)
ESTRANGERA	9.929 (53,73%)	36.198 (19,97%)	27,43	4,7
SENSE ESPECIFICAR	31			
TOTAL	18.481	181.303	10,19	

2019

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	8.483 (42,29%)	144.138 (78,30%)	5,89	(1)
ESTRANGERA	11.525 (57,46%)	39.953 (21,70%)	28,85	4,9
SENSE ESPECIFICAR	49			
TOTAL	20.057	184.091	10,90	

2020

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	12.588 (49,28%)	142.909 (76,25%)	8,81	(1)
ESTRANGERA	12.911 (50,54%)	44.516 (23,75%)	29,00	3,29
SENSE ESPECIFICAR	47			
TOTAL	25.546	187.425	13,63	

2021

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	10.378 (48,33%)	141.332 (76,66%)	7,34	(1)
ESTRANGERA	11.052 (51,47%)	43.035 (23,34%)	25,68	2,1
SENSE ESPECIFICAR	42			
TOTAL	21.472	18.4367	11,65	

El districte de Sants–Montjuïc està format pels següents barris: Sants, Sants–Badal, la Bordeta, Hostafrancs, el Poble–sec, la Marina de Port, la Font de la Guatlla i la Marina del Prat Vermell (que engloba la Zona Franca–Port).

A l'informe “L'aparença no és motiu”, publicat el 2018, l'ABP de Sants–Montjuïc també formava part del grup de les cinc ABPs amb més identificacions dutes a terme pels Mossos d'Esquadra el 2017. A l'informe actual, es troba en segona posició, amb una taxa d'identificacions del 13,63% el 2021. Cal indicar que coincideix amb el fet que també es troba en segona posició, de les ABPs analitzades, amb la taxa de població estrangera més alta, la qual representa el 23,34% el 2021.

Pel que fa a la **taxa de població estrangera**, representa el 19,97% i el 21,70% en els dos primers anys (2018 i 2019) i el 23,75% i el 23,34% en els dos últims (2020 i 2021), xifres bastant menors que les de l'ABP de Ciutat Vella.

Quant a la taxa d'identificació segons l'origen de la població, en els quatre anys analitzats, veiem que en aquesta ABP també és molt major si s'aplica a la població estrangera en comparació amb la població espanyola. Així, doncs, aquesta dada representa el 25,68% el 2021, el 29% el 2020, el 28,85% el 2019 i el 27,43% el 2018 per a la població estrangera, en contraposició al 7,74%, el 8,81%, el 5,89% i el 5,87% respectivament de taxa d'identificació de població nacional.

Per això observem una **ràtio de desproporcionalitat** que és bastant més elevada que en el cas de l'ABP de Ciutat Vella. Aquesta dada assoleix el seu valor més alt al 2019, moment en què veiem que per cada persona espanyola que la policia identifica, se n'identifiquen 4,9 d'estrangeres.

L'any 2021 a Sants–Montjuïc un 51,47% de les identificacions es van fer a població estrangera, la qual representa el 23,34% de la població total.

7.2.3

DADES DE L'ÀREA BÀSICA POLICIAL DE
EIXAMPLE

2018	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	11.102 (45,82%)	210.413(79,44%)	5,28	(1)
ESTRANGERA	13.087 (54,01%)	54.461 (20,56%)	24,03	2,1
SENSE ESPECIFICAR	40			
TOTAL	24.229	264.874	9,15	

2019	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	11.728 (43,71%)	207.515 (78,04%)	5,65	(1)
ESTRANGERA	15.042 (56,06%)	58.395 (21,96%)	25,76	4,6
SENSE ESPECIFICAR	62			
TOTAL	26.832	265.910	10,09	

2020	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	16.342 (46,57%)	204.727 (75,73%)	7,98	(1)
ESTRANGERA	18.684 (53,24%)	65.604 (24,27%)	28,48	3,57
SENSE ESPECIFICAR	66			
TOTAL	35.092	270.331	12,98	

2021	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	14.301 (48,25%)	201.026(76,04%)	7,11	(1)
ESTRANGERA	15.268 (51,52%)	63.327 (23,96%)	24,11	3,4
SENSE ESPECIFICAR	65			
TOTAL	29.634	264.353	11,21	

El districte de l'**Eixample** inclou els següents barris: la Dreta de l'Eixample, l'Antiga Esquerra de l'Eixample, la Nova Esquerra de l'Eixample, Sant Antoni, la Sagrada Família i el Fort Pienc.

De la mateixa manera que les dues anteriors, l'ABP de l'Eixample també estava recollida a l'informe del 2018 "**L'aparença no és motiu**" com a una de les cinc àrees amb una **taxa d'identificació** policial més alta. A l'informe actual ocupa la tercera posició, de les set ABPs analitzades, amb un 11,21% el 2021. Cal destacar que el 2020 va obtenir la major taxa d'identificació dels quatre anys analitzats, amb un 12,98%.

Pel que fa a la taxa de **població estrangera**, també és una de les ABPs amb les xifres més altes. Així, doncs, veiem que en els dos primers anys analitzats (2018 i 2019) la xifra representa el 20,56% i el 21,96%, respectivament, de la població total, mentre que en els dos últims (2020, 2021) en representa el 24,27% i el 23,96%.

Quant a la **taxa d'identificació de població estrangera**, hi seguim observant una gran diferència respecte als percentatges d'identificació de població espanyola. El 2021 la taxa d'identificació de la població estrangera era del 24,11%, en contraposició al 7,11% de la població espanyola. Aquesta dinàmica es manté des d'anys anteriors, tal com veiem en les dades del 2020, en què una taxa d'identificacions del 28,48% duta a terme a població estrangera es contraposa al 7,98% de la mateixa dada aplicada a la població espanyola. El 2019, un 25,76% aplicat a la població estrangera contrasta amb un 5,65% aplicat a població espanyola. Finalment, el 2018 la taxa d'identificació de població estrangera és del 24,03%, davant del 5,28% pel que fa a la població espanyola.

Aquestes dades i dinàmiques ens porten a identificar una **ràtio de desproporcionalitat** bastant elevada, la qual és de 4,6 en els dos primers anys (2018 i 2019), és a dir, que per cada persona espanyola a qui la policia demana identificar-se, se n'identifiquen 4,6 d'estrangeres. En els dos últims anys, aquesta desproporció disminueix i passa a ser de 3,57 el 2020 i de 3,4 el 2021. Aquest descens pot explicar-se a causa de l'augment d'identificacions a població espanyola que va tenir lloc a partir del 2020,¹⁶ molt possiblement relacionat amb l'inici de la pandèmia, temps durant el qual es redueix la diferència entre les dues xifres, encara que la desproporció entre ambdues encara sigui considerable.

L'any 2021 a l'Eixample un 51,52% de les identificacions es van fer a població estrangera, la qual representa el 23,96% de la població total.

¹⁶ L'any 2020 va tenir lloc la pandèmia mundial ocasionada pel COVID-19. Aquesta crisi sanitària va implicar un confinament d'àmbit nacional i un augment important de restriccions i control policial als carrers. Durant aquest temps al Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme van incrementar considerablement les denúncies per brutalitat policial.

7.2.4

DADES DE L'ÀREA BÀSICA POLICIAL DE HOSPITALET

2018

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESpanyola	5.869 (35,75%)	54.732 (54,34%)	10,72	(1)
ESTRANGERA	10.493 (63,91%)	45.982 (45,66%)	22,82	2,1
SENSE ESPECIFICAR	57			
TOTAL	16.419	100.714	16,30	

2019

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESpanyola	6.038 (32,91%)	53.512 (51,74%)	11,28	(1)
ESTRANGERA	12.243 (66,72%)	49.917 (48,26%)	24,53	2,2
SENSE ESPECIFICAR	68			
TOTAL	18.349	103.429	17,74	

2020

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESpanyola	5.869 (35,75%)	54.732 (54,34%)	10,72	(1)
ESTRANGERA	10.493 (63,91%)	45.982 (45,66%)	22,82	2,1
SENSE ESPECIFICAR	57			
TOTAL	16.419	100.714	16,30	

2021

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESpanyola	5.869 (35,75%)	54.732 (54,34%)	10,72	(1)
ESTRANGERA	10.493 (63,91%)	45.982 (45,66%)	22,82	2,1
SENSE ESPECIFICAR	57			
TOTAL	16.419	100.714	16,30	

Hospitalet és una altra de les cinc ABPs amb una **taxa d'identificació** més alta segons l'informe del 2018 "L'aparença no és motiu". A l'informe actual ocupa la quarta posició, de les set ABPs analitzades, amb un 10,94% el 2021. Una dada curiosa, i que recorda el circuit de l'ABP de l'Eixample, és que també hi ha un augment de la taxa d'identificació l'any 2020, la qual passa a ser de l'11,53%, lleugerament més alta que la dels dos anys anteriors.

Pel que fa a la **taxa de població estrangera**, veiem que el 2018 i el 2019 representa el 19,92% i el 21,33% del total de la població total, mentre que el 2020 i el 2021 en representa el 22,77% i el 22,17%. Malgrat que el nombre de població espanyola en aquesta àrea sigui molt major que en les altres, tal com veurem a continuació i de la mateixa manera que en la resta de les ABPs, la gran part de la població identificada per la policia és estrangera.

Quant a la **taxa d'identificació de població estrangera**, hi seguim observant una gran diferència respecte als percentatges d'identificació de població espanyola. El 2021 la taxa d'identificació de la població estrangera és del 27,1%, en contraposició al 6,30% de la població espanyola. El 2020, aquesta dada és del 28,72% en població estrangera, respecte al 6,48% en població espanyola. El 2019, un 22,79% correspon a les identificacions de població estrangera, davant del 5,08% aplicat a la població espanyola. Finalment, el 2018 la taxa d'identificació de població estrangera és del 25,42% en contraposició al 5,39% de la mateixa dada aplicada a la població espanyola.

En els dos primers anys analitzats, doncs, la **ràtio de desproporcionalitat** és de 4,7 i 4,5, és a dir, per cada persona espanyola que la policia identifica, se n'identifiquen 4,7 d'estrangeres el 2018 i 4,5 el 2019. En els dos últims anys (2020-2021) veiem que la taxa de desproporció és de 4,47 i de 4,3. Tal com passava a l'ABP anterior, cal remarcar un lleu descens d'aquesta xifra a partir del 2020, el qual s'explica a causa de l'augment de les identificacions fetes a la població espanyola durant la pandèmia, ja que les identificacions de persones estrangeres no disminueix.

L'any 2021 a Hospitalet un 54,92% de les identificacions es van fer a població estrangera, la qual representa el 22,17% de la població total.

7.2.5

DADES DE L'ÀREA BÀSICA POLICIAL DE
TARRAGONÈS**2018**

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	13.176 (63,42%)	211.389 (83,62%)	6,23	(1)
ESTRANGERA	7.559 (36,38%)	41.401 (16,38%)	18,26	2,1
SENSE ESPECIFICAR	42			
TOTAL	20.777	252.790	8,22	

2019

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	12.767 (61,03%)	212.278 (82,69%)	6,01	(1)
ESTRANGERA	8.107 (38,75%)	44.452 (17,31%)	18,24	3
SENSE ESPECIFICAR	45			
TOTAL	20.919	256.730	8,15	

2020

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	12.881 (60,58%)	213.304 (81,58%)	6,02	(1)
ESTRANGERA	8.331 (39,18%)	48.162 (18,42%)	17,3	2,9
SENSE ESPECIFICAR	52			
TOTAL	21.264	261.466	8,13	

2021

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	12.791 (61,66%)	214.561 (81,89%)	5,96	(1)
ESTRANGERA	7.891 (38,04%)	47.440 (18,11%)	16,63	2,8
SENSE ESPECIFICAR	62			
TOTAL	20.744	262.001	7,92	

El **Tarragonès** és l'última de les àrees analitzades en el present informe que pertany al grup de les cinc ABPs amb la **taxa d'identificació** més alta de l'antic informe del 2018 "L'aparença no és motiu". A l'informe actual l'ABP del Tarragonès ocupa la cinquena posició, de les set analitzades, amb un 7,92% el 2021.

Pel que fa a la **taxa de població estrangera**, els dos primers anys (2018 i 2019) és del 16,38% i el 17,31% de la població en total, mentre que en els últims dos (2020, 2021) representa el 18,42% i el 18,11% de la població total.

Quant a la **taxa d'identificació**, observem, com en la resta de casos analitzats, que és major quan aplica a les persones estrangeres. El 2021 la taxa d'identificació de persones estrangeres és del 16,63%, en contraposició al 5,96% aplicat a persones espanyoles. Aquesta dinàmica es manté el 2020, en què la taxa d'identificacions és del 17,03% en població estrangera, davant del 6,02% en la població espanyola. El 2019, un 18,24% correspon a les identificacions a la població estrangera, en contraposició al 6,01% aplicat a la població espanyola. Finalment, el 2018 aquesta dada aplicada a la població estrangera és del 18,26%, davant del 6,23% aplicat a la població espanyola. Així, doncs, la taxa d'identificació de població estrangera en aquesta àrea és moderadament més reduïda que en el cas anterior (l'Hospitalet), malgrat que, de totes maneres, continua sent una xifra elevada en comparació amb la de la població espanyola.

En els dos primers anys analitzats (2018 i 2019) la **ràtio de desproporcionalitat** és de 2,9 i 3, és a dir, per cada persona espanyola se n'identifiquen 2,9 estrangeres el 2018 i 3 el 2019. En els dos últims anys (2020 i 2021) la taxa de desproporció és, de nou, de 2,9 i de 2,8 respectivament.

L'any 2021 al Tarragonès un 38,04% de les identificacions es van fer a població estrangera, la qual representa el 18,11% de la població total.

7.2.6

DADES DE L'ÀREA BÀSICA POLICIAL DE
SEGRIÀ-GARRIGUES-PLA D'URGELL

2018

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	10.499 (61,58%)	218.066 (78,87%)	4,81	(1)
ESTRANGERA	6.364 (37,33%)	46.083 (21,13%)	13,81	2,9
SENSE ESPECIFICAR	186			
TOTAL	17.049	264.149	6,45	

2019

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	10.112 (60,95%)	217.591(82,00%)	4,65	(1)
ESTRANGERA	6.303 (37,99%)	47.753 (18,00%)	13,2	2,8
SENSE ESPECIFICAR	176			
TOTAL	16.591	265.344	6,25	

2020

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	10.965(58,11%)	217.160 (81,20%)	5,05	(1)
ESTRANGERA	7.823 (41,46%)	50.290 (18,80%)	15,56	3,1
SENSE ESPECIFICAR	80			
TOTAL	18.868	267.450	7,05	

2021

	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	11.522 (59,65%)	215.888(80,74%)	5,34	(1)
ESTRANGERA	7.736 (40,05%)	51.500(19,26%)	15,02	2,1
SENSE ESPECIFICAR	59			
TOTAL	19.317	267.388	7,22	

L'ABP del **Segrià - les Garrigues - el Pla d'Urgell** va ser analitzada també en l'informe del 2018 "**L'aparença no és motiu**", tot i que no es trobava dins de les cinc ABPs amb una taxa d'identificació més alta. En l'informe actual, aquesta àrea ocupa la sisena posició, de les set analitzades amb un 7,22% el 2021.

Pel que fa a la **taxa de població estrangera**, el 2018 és del 21,13% i el 2010 del 18,00% de la població total, mentre que en els últims dos anys (2020 i 2021) en representa el 18,80% i el 19,26%.

Quant a la **taxa d'identificació**, observem, de nou, que és més alta en persones estrangeres. El 2021 la taxa d'identificació de la població estrangera és del 15,02%, davant del 5,34% de la població espanyola. El 2020 una taxa d'identificacions del 15,56% en població estrangera es contraposa al 4,65% en la població espanyola. El 2019, un 13,02% aplicat a la població estrangera frente al 4,81% de la població espanyola. Finalment, el 2018 la taxa d'identificació a la població estrangera és del 13,81%, davant del 4,81% en la població espanyola.

Quant a la **ràtio de desproporcionalitat**

, podem identificar valors bastants semblants a l'ABP anterior (el Tarragonès) amb un 2,9 i un 2,8 els dos primers anys analitzats, és a dir, que per cada persona espanyola és identificada per la policia, se n'identifiquen 2,9 el 2018 i 2,8 el 2019. Aquesta xifra és de 3,1 i 2,8 en els últims dos anys (2020 i 2021).

L'any 2021 al Segrià - les Garrigues i el Pla d'Urgell un 40,05% de les identificacions es van fer a la població estrangera, la qual representa el 19,26% de la població total..

7.2.7

DADES DE L'ÀREA BÀSICA POLICIAL DE
EL GIRONÈS-PLA DE L'ESTANY

2018	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	8.140 (57,14%)	181.199 (81,83%)	4,49	(1)
ESTRANGERA	6.077 (42,66%)	41.593 (18,67%)	14,61	3,3
SENSE ESPECIFICAR	28			
TOTAL	14.245	222.792	6,39	

2019	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	7.237 (57,35%)	181.840 (80,39%)	3,98	(1)
ESTRANGERA	5.347 (42,38%)	44.361 (19,61%)	12,05	3,0
SENSE ESPECIFICAR	34			
TOTAL	12.618	226.201	5,58	

2020	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	7.832 (54,97%)	183.200 (79,74%)	4,28	(1)
ESTRANGERA	6.365 (44,67%)	46.541 (20,26%)	13,68	3,2
SENSE ESPECIFICAR	51			
TOTAL	14.248	229.741	6,20	

2021	IDENTIFICACIONS ABP	POBLACIÓ ABP	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	8.368 (55,51%)	184.106 (80,17%)	4,55	(1)
ESTRANGERA	6.665 (44,22%)	45.538 (19,83%)	14,64	3,2
SENSE ESPECIFICAR	41			
TOTAL	15.074	229.644	6,56	

L'ABP del **Gironès - el Pla de l'Estany** també va ser analitzada a l'anterior informe del 2018 "L'aparença no és motiu", tot i que no es trobava entre les cinc àrees amb major taxa d'identificació. A l'informe actual ocupa la setena i última posició de les set àrees analitzades, amb una taxa d'identificació d'un 6,56% el 2021.

Pel que fa a la **taxa de població estrangera**, els anys 2018 i 2019 és del 18,67% i el 19,61% de la població total respectivament, mentre que en els últims dos anys (2020 i 2021) en representa el 20,26% i el 19,83%.

Quant a la **taxa d'identificació**, observem que, de nou, és major quan s'aplica a persones estrangeres. Així, doncs, el 2021 la taxa d'identificació és del 14,64% en persones estrangeres, en contraposició al 4,55% de la població espanyola. El 2020 aquesta dinàmica es manté i identifiquem una taxa d'identificació del 13,68% en població estrangera, mentre que cau fins al 4,28% en el cas de la població espanyola. El 2019, la dada aplicada als estrangers és d'un 12,05%, davant del 3,98% aplicada a la població espanyola. Finalment, el 2018 la xifra d'identificacions a estrangers és del 14,61%, en contraposició al 4,49% de la població espanyola.

La **ràtio de desproporcionalitat** és lleugerament més elevada que en l'ABP anterior (el Segrià - les Garrigues - el Pla d'Urgell) amb un 3,3 i 3,0 en els dos primers anys (2018 i 2019), és a dir, per cada persona espanyola se n'identifiquen 3,3 d'estrangeres el 2018 i 3 d'estrangeres el 2019. Per acabar, la ràtio de desproporcionalitat és de 3,2 en els últims dos anys (2020 i 2021), és a dir, per cada persona espanyola identificada, se n'identifiquen 3,2 d'estrangeres tant el 2020 com el 2021.

L'any 2021 al Gironès - el Pla de l'Estany un 44,22% de les identificacions es van fer a la població estrangera, la qual representa el 19,83% de la població total.

7.3 PERCENTATGE D'AUGMENT

L'anàlisi següent presenta els percentatges d'augment de les identificacions a població estrangera, classificats, de nou, per Àrees Bàsiques Policials i en funció dels anys, des del 2018 fins al 2021. Aquesta anàlisi ens permetrà entendre com augmenten o disminueixen el nombre d'identificacions al llarg dels anys i en podrem treure conclusions.

ABP CIUTAT VELLA

POBLACIÓ ESPANYOLA

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	5.869		10,72%	
2019	6.038	+2,88%	11,28%	+0,56
2020	8.534	+41,34%	16,29%	+5,01
2021	8.534	0%	16,45%	+0,16

POBLACIÓ ESTRANGERA

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	10.493		22,82%	
2019	12.243	+16,68%	24,53%	+1,71
2020	14.458	+18,10%	26,06%	+1,53
2021	14.147	-2,15%	26,22%	+0,16

Pel que fa a la taxa d'identificacions a Ciutat Vella, n'observem un augment tant del 2018 al 2019 com del 2019 al 2020. El 2020 és l'any en què la xifra és més elevada, amb un percentatge d'augment de +5,01% en comparació amb l'any anterior. Cal recordar que el percentatge d'augment es calcula en relació amb la població total, per tant, en aquest valor no afectarien possibles augments o reduccions de la població estrangera.

ABP SANTS-MONTJUÏC

POBLACIÓ ESPANYOLA

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	8.521		5,87%	
2019	8.483	-0,45%	5,89%	+0,02
2020	12.588	+48,39%	8,81%	+2,92
2021	10.378	-17,56%	7,34%	-1,47

POBLACIÓ ESTRANGERA

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	9.929		27,43%	
2019	11.525	+16,07%	28,85%	+1,42
2020	12.911	+12,03%	29,00%	+0,15
2021	11.052	-14,40%	25,68%	-3,32

A l'ABP de Sants-Montjuïc veiem una lleugera disminució de les identificacions de l'any 2018 al 2019. En canvi, constatem novament un augment d'identificacions el 2020 amb un percentatge d'augment de +0,15%. Posteriorment veiem, de nou, una lleugera disminució el 2021, però sense arribar als valors dels dos primers anys.

ABP EIXAMPLE

POBLACIÓ ESPANYOLA

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	11.102		5,28%	
2019	11.728	+5,64%	5,65%	+0,37
2020	16.342	+39,34%	7,98%	+2,33
2021	14.301	-12,49 %	7,11%	-0,87

POBLACIÓ ESTRANGERA

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	13.087		24,03%	
2019	15.042	+14,99%	25,76%	+1,73
2020	18.683	+24,21%	28,48%	+2,72
2021	15.268	-18,28%	24,11%	-4,37

En el cas de l'Eixample, veiem de nou com les identificacions augmenten en els tres primers anys. Val a remarcar un augment, de nou, desproporcionat del 2019 al 2020, amb un percentatge d'augment de +2,72.

ABP L'HOSPITALET DE LLOBREGAT**POBLACIÓ ESPANYOLA**

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	11.262	5,39%	5,39%	
2019	10.592	5,08%	5,08%	-0,31
2020	13.393	6,48%	6,48%	+1,4
2021	12.975	6,30%	6,30%	-0,18

POBLACIÓ ESTRANGERA

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	13.220		25,42%	
2019	12.879	-2,58%	22,79%	-2,63
2020	17.617	+36,79%	28,72%	+5,93
2021	15.906	-9,71%	27,10%	-1,62

A l'ABP de l'Hospitalet s'observa una lleugera disminució d'identificacions de l'any 2018 al 2019. Veiem, en canvi, un augment d'identificacions desproporcionat l'any 2020 amb un percentatge d'augment de +5,93%. De nou, les identificacions disminueixen lleugerament el 2021, però sense arribar als valors dels dos primers anys.

ABP TARRAGONÈS**POBLACIÓ ESPANYOLA**

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	13.176		6,23%	
2019	12.767	-3,10%	6,01%	-0,22
2020	12.881	+0,89%	6,02%	+0,01
2021	12.791	-0,70%	5,96%	-0,06

POBLACIÓ ESTRANGERA

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	7.559		18,26%	
2019	8.107	+7,25%	18,24%	-0,02
2020	8.331	+2,76%	17,30%	-0,94
2021	7.891	-5,28%	16,63%	-0,67

A l'ABP del Tarragonès el nombre d'identificacions augmenta lleugerament del 2018 al 2019. Aquesta dada segueix augmentant lleugerament el 2020 amb un +0,94% i torna a disminuir durant el 2021. No obstant això, les taxes d'identificació són majors l'any 2018 i el 2019.

ABP SEGRÀ-GARRIGUES-PLA D'URGELL**POBLACIÓ ESPANYOLA**

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	10.499		4,81%	
2019	10.112	-3,69%	4,65%	-0,16
2020	10.965	+8,44%	5,05%	+0,4
2021	11.522	+5,08%	5,34%	+0,29

POBLACIÓ ESTRANGERA

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	6.364		13,81%	
2019	6.303	-0,96%	13,20%	-0,61
2020	7.823	+24,11%	15,56%	+2,36
2021	7.736	-1,11%	15,02%	-0,54

A l'ABP del Segrià - les Garrigues - el Pla d'Urgell veiem que tant el 2018 com el 2019 presenten quasi els mateixos valors. El 2020, en canvi, hi ha un augment considerable d'identificacions, el qual representa un +0,41%. Aquest valor el 2021 es manté.

ABP GIRONÈS-PLA DE L'ESTANY**POBLACIÓ ESPANYOLA**

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	8.140		4,49%	
2019	7.237	-11,09%	3,98%	-0,51
2020	7.832	+8,22%	4,28%	+0,3
2021	8.368	+6,84%	4,55%	+0,27

POBLACIÓ ESTRANGERA

ANY	IDENTIFICACIONS	% AUGMENT (RESPECTE ANY ANTERIOR)	TAXA D'IDENTIFICACIÓ (%)	AUGMENT RESPECTE ANY ANTERIOR
2018	6.077		14,61%	
2019	5.347	-12,01%	12,05%	-2,56
2020	6.365	+19,04%	13,68%	+1,63
2021	6.665	+4,71%	14,64%	+0,96

En el cas del Gironès - el Pla de l'Estany observem una reducció de les identificacions de població estrangera del 2018 al 2019 i un augment considerable el 2020, que representa un percentatge d'augment de +2,36% respecte a l'any anterior. El 2021 segueixen augmentant però de manera moderada.

7.4

TAXA DE DETENCIONS PER ANYS

En aquest informe hem volgut fer una passa endavant respecte al de 2018 i analitzar de manera general les dades de detencions també cedides pels Mossos d'Esquadra, ja que les considerem rellevants per a poder entendre els moviments de les taxes d'identificació i poder-ne extreure conclusions. La intenció no és fer una anàlisi molt extensa, sinó cenyir-nos a analitzar les dades generals en funció dels quatre anys esmentats durant l'informe.

CATALUNYA (TOTES LES ABP'S)

Catalunya 2018

	TOTAL DETENCIONS	POBLACIÓ	TAXA DE DETENCIÓ	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	16.806 (40,39%)	6.517.966 (85,76%)	0,26%	(1)
ESTRANGERA	24.780 (59,56%)	1.082.099(14,24%)	2,29%	8,81
SENSE ESPECIFICAR	21			
TOTAL	41.607	7.600.065	6,39	

Al gràfic que mostra les detencions del **2018** s'observa una **ràtio de desproporcionalitat** de 8,81, és a dir, el 2018 per cada persona espanyola detinguda se'n van detenir 8,81 d'estrangeres, valor considerablement desproporcionat. Una altra lectura és la **taxa de detenció**, la qual ens revela que de cada 100 persones estrangeres, se'n detenen 2,29, mentre que en el cas de la població espanyola, per cada 100 persones se'n detenen 0,26.

Un 59,56% de les detencions es fan a població estrangera, la qual representa el 14,24% de la població total.

Catalunya 2019

	TOTAL DETENCIONS	POBLACIÓ	TAXA DE DETENCIÓ	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	16.716 (38,10%)	6.515.790 (84,89%)	0,26%	(1)
ESTRANGERA	27.125 (61,83%)	1.159.427 (15,11%)	2,33%	8,96
SENSE ESPECIFICAR	30			
TOTAL	43.871	7.675.217	0,57%	

En el cas del **2019**, veiem una **ràtio de desproporcionalitat** de 8,96, és a dir, que per cada persona espanyola detinguda aquell any, se'n van detenir 8,96 d'estrangeres. Aquest fet, de la mateixa manera que l'any anterior, és notablement desproporcionat. La **taxa de detenció** ens revela, de nou, que per cada 100 persones estrangeres se'n detenen 2,33, mentre que en el cas de la població espanyola en són 0,26.

Un 61,83% de les detencions es fan a persones estrangeres, les quals representen el 15,11% de la població total.

Catalunya 2020

	TOTAL DETENCIONS	POBLACIÓ	TAXA DE DETENCIÓ	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	15.227 (39,53%)	6.519.860 (83,80%)	0,23%	(1)
ESTRANGERA	23.294 (60,47%)	1.260.619 (16,20%)	1,85%	8,04
SENSE ESPECIFICAR	0			
TOTAL	38.521	7.780.479	0,50%	

Si analitzem les detencions el **2020**, observem una **ràtio de desproporcionalitat** de 8,04, és a dir, que per cada persona espanyola detinguda aquell any se'n van detenir 8,04 d'estrangeres. Pel que fa a la **taxa de detenció**, veiem que per cada 100 persones estrangeres se'n detenen 1,85, mentre que en el cas de la població espanyola, en són 0,23.

Un 60,47% de les detencions es fan a persones estrangeres, les quals representen el 16,20% de la població total.

Catalunya 2021

	TOTAL DETENCIONS	POBLACIÓ	TAXA DE DETENCIÓ	RÀTIO DE DESPROPORCIONALITAT
ESPANYOLA	16.489 (40,51%)	6.512.697 (83,89%)	0,25%	(1)
ESTRANGERA	24.145 (59,31%)	1.250.665 (16,11%)	1,93%	7,72
SENSE ESPECIFICAR	74			
TOTAL	40.708	7.763.362	0,52%	

L'any **2021** observem una **ràtio de desproporcionalitat** de 7,72, és a dir, que per cada persona espanyola detinguda se'n van detenir 7,72 d'estrangeres, fet que ens permet veure una lleu reducció respecte als anys anteriors, tot i que hi segueix havent una desproporció preocupant. Pel que fa a la **taxa de detenció**, ens revela que per cada 100 persones estrangeres se'n detenen 1,93, mentre que en el cas de la població espanyola per cada 100 persones se'n detenen 0,25.

Un 59,31% de les detencions es fan a persones estrangeres, les quals representen el 16,11% de la població total.

CONCLUSIONS I
CONSIDERACIONS
FINALS

En aquest informe hem analitzat les dades cedides pels Mossos d'Esquadra de les següents Àrees Bàsiques Policials: Sants – Montjuïc, l'Hospitalet, l'Eixample, Ciutat Vella, el Tarragonès, el Segrià – les Garrigues i el Gironès. Aquestes àrees s'ordenen en funció de la taxa d'identificació, de major a menor.

Un cop dut a terme l'anàlisi, en podem extreure les següents conclusions:

El 2021, per cada persona espanyola identificada se n'identifiquen 3,48 d'estrangeres. La taxa d'identificació desproporcionada, almenys en el cas d'aquestes set Àrees Bàsiques Policials, coincideix amb l'alta taxa de població estrangera que hi ha en el corresponent districte. Així, doncs, a més població estrangera, més alta és la taxa d'identificacions, la qual es concentra, sobretot, en les persones estrangeres. Podríem dir, per tant, que en els barris amb major nombre de persones migrants, hi ha una vigilància expressament excessiva.

Malgrat que la desproporció hagi baixat en la majoria de les ABPs també analitzades en l'anterior informe "L'aparença no és motiu", aquesta continua sent molt elevada, fet que vol dir que la diferència entre les identificacions a població estrangera i població nacional segueix existint. Podem dir, doncs, que a totes les ABPs analitzades les persones estrangeres reben la major part de les identificacions policials, a pesar de representar una taxa de població molt inferior a l'espanyola.

Tal com esmentàvem amb anterioritat, la taxa de desproporció ha disminuït si comparem aquestes dades amb l'informe publicat el 2018. Això s'explica perquè el 2020 té lloc un augment sobtat de les identificacions a la població general, fet que atribuïm a mode d'hipòtesi a l'arribada de la pandèmia, la qual va disparar la vigilància i el control desmesurat als carrers. Així, doncs, observem un repunt d'identificacions el 2020 no només a la població estrangera, sinó també a la població espanyola. Aquest fet redueix la desproporció o diferència entre la taxa d'identificacions a població espanyola i estrangera, tot i que les identificacions de població estrangera segueixin sent molt superiors. A part del repunt del 2020, a les taules de percentatge d'augment veiem una tendència d'augment d'identificacions de persones estrangeres en la majoria d'ABPs.

En relació amb les detencions, observem una desproporció més elevada que en el cas de les identificacions, la qual se situa entorn a 8 durant els quatre anys analitzats, és a dir, que durant aquest període de temps per cada persona espanyola se'n detenen 8 d'estrangeres. Aquesta diferència no ens sorprèn. Com que la majoria de les identificacions policials es concentren en la població estrangera, és lògic que el resultat sigui una major taxa de detencions a aquesta població a la qual s'està sobre-identificant.

Considerem aquesta realitat preocupant, ja que, segons les dades consultades, la taxa de condemna de persones estrangeres no és major que la de persones espanyoles, sinó tot el contrari. Així, doncs, hi ha una desproporció tant d'identificacions com de detencions injustificades a la població estrangera.

Tota aquesta informació ens porta a pensar que existeix una intenció per part de certes institucions de perseguir, criminalitzar i empresonar la població estrangera i/o migrant, ja que mentre no hi hagi mecanismes de control i reducció d'aquesta sobre-vigilància injustificada, la qual queda demostrada amb les dades vigents, entendrem aquesta manca d'acció com a una voluntat expressa que aquesta dinàmica es mantingui.

Un altre factor que cal tenir en compte és que en els darrers anys s'han activat dispositius policials antifurts i antidrogues, com per exemple el Pla Tremall, activat el 2020, amb el suposat objectiu d'evitar la multi-reincidència. En el cas del Pla Tremall, dades de Media.cat del 2021 ens revelen que

més del 77% de les identificacions dutes a terme dins d'aquest dispositiu van ser adreçades a persones sense nacionalitat espanyola. Una altra dada a destacar és que durant els primers 10 mesos d'aplicació del dispositiu es van dur a terme 556 detencions a Barcelona, el 14,2% de les quals, només, eren de persones reincidents. Un 95% de les persones que van ser detingudes eren estrangeres.

Aquest conjunt de dades són importants perquè en veure la desproporció de detencions a persones estrangeres no podem obviar l'existència de dispositius com aquest, els quals es presenten com un mecanisme per evitar la reincidència, però que no deixen de ser mecanisme per netejar els carrers de certs col·lectius.

És urgent, doncs, que les institucions es posicionin al respecte d'aquesta realitat i activin mecanismes de reducció de la persecució, la criminalització i l'empresonament dels col·lectius migrants.

Amb la col·laboració de:

defendiendo los derechos y libertades civiles

Institut de Drets
Humans de Catalunya

Igualdad para vivir
Diversidad para convivir
sosracismo
Aragón

associació intercultural
diàlegs de dona

Coordinadora d'ONGD
i altres Moviments
Solidaris de Lleida

Irīdia

Forn de teatre
Pa'tothom

**PAREU DE
PARAR-ME**

SOS RACISME
PER LA IGUALTAT DE DRETS